

Képzési és kutatási fejlesztések a fenntarthatóság és a pedagógiai innováció jegyében

Kari stratégia – PTE KPVK 2024-2030

1. Küldetés

A Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar a PTE stratégiai célkitűzéseire, megfontolásaihoz igazodva az oktatás és a kutatás mellett fontos szerepet vállal a társadalmi, gazdasági környezet formálásában, az intézményekben generált tudás hasznosításával a régió versenyképességének növelésében, szoros kapcsolatokat kialakítva vállalatokkal, térségi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, kormányzati szervekkel. A KPVK a gazdasági, társadalmi, kulturális környezetre hatást gyakorolva proaktívan járul hozzá a régió fejlődéséhez, versenyképességéhez. A Kar ilyen módon nem csupán motorja a térség fejlődésének, de aktívan közreműködik a regionális stratégiai fejlesztési irányok kijelölésében is.

Az egyetemi karnak a felsőoktatási intézmények új generációját megerősítő, folyamatosan változó társadalmi, kulturális környezetben kell ellátnia feladatait az eredményes tudásgyarapítás és tehetséggondozás alapjait megteremtő, hagyományos egyetemi értékekre építő és a változásokra innovatív módon reagáló, újra és újra megújulni képes szervezeti egységként. Az oktatók és hallgatók mester-tanítvány kapcsolatban alapuló közösséget létrehozva egyedülálló, inspiratív környezetet kínál a tudás megszerzéséhez, a tudományok műveléséhez és az értelmiségi magatartást megalapozó, felelős gondolkodás kialakításához.

A Kar a fenti általános célkitűzések jegyében törekszik a pedagógus- és agrárképzés területén megfogalmazott egyetemi stratégiai célok megvalósítására. Ezen belül is kiemelt szerepet kíván játszani a PTE Zöld Egyetem programjához kapcsolódva a környezeti neveléssel és fenntarthatósággal kapcsolatos képzési, kutatási és tehetséggondozási projektek kidolgozásában és kivitelezésében. Emellett megkerülhetetlen hazai felsőoktatási szereplője kíván lenni a digitális kultúrában jelentkező tanítási és nevelési kihívásokra reflektáló pedagógiai innovációnak, a játékalapú oktatás hazai pedagógiai gyakorlatba való sikeres integrációjának. Arra törekszik továbbá, hogy képzési és kutatási portfóliója, innovációs tevékenysége révén fontos szerephez jusson a térségi területfejlesztési stratégiai célok meghatározásában és megvalósításában.

A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kara mind az oktatás, tehetséggondozás terén, mind a kutatás, fejlesztés, innováció terén, valamint regionális szerepköre és harmadik missziós tevékenysége révén járul hozzá a térség fejlődéséhez. A KPVK arra törekszik, hogy az oktatói és hallgatói kiválósági mutatók további javulásával még előkelőbb helyet foglaljon el a hazai karok rangsorában, és

színvonalas, gyakorlatorientált, az új társadalmi, gazdasági, kulturális folyamatokra nyitott kultúratudományi, alsófokú pedagógusképzési és vidékfejlesztési képzései révén vonzó továbbtanulási lehetőséget kínáljon a magyar és külföldi hallgatók számára.

A Kar szakmai életét és gazdálkodását egyaránt meghatározó kreatív és teljesítményorientált szemlélet révén a KPVK hatékonyan tudja kiaknázni az egyetemek új generációja számára kínált gazdasági, társadalmi, kulturális lehetőségeket, folyamatosan számítva a Karon dolgozó oktatók aktív és felelős szerepvállalására a működést meghatározó szakmai döntések meghozatalában.

A Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar az új generációs egyetemi fejlődést megalapozó egyetemi modellváltás lehetőségeit kiaknázva az elkövetkező időszakban is dinamikus és fenntartható módon fejlődő szervezeti egységként kínál korszerű válaszokat a nemzetközi és hazai felsőoktatást egyaránt érintő kulturális, társadalmi és gazdasági kihívásokra a kultúratudomány, az alsófokú pedagógusképzés és a vidékfejlesztés területén.

2. Helyzetkép

2.1. Oktatási és tehetséggondozási tevékenység

A 2018-tól 2023-ig tartó időszakban a kari fejlesztések fő irányát a KPVK oktatási és tehetséggondozási tevékenységének megújítását célzó lépések jelentették. Ennek keretében arra törekedtünk, hogy a Kar folyamatosan bővülő képzési kínálatával, magas színvonalú, gyakorlatorientált képzéseivel vonzó célponttá váljon mind a hazai, mind a külföldi hallgatók számára, és ezáltal jelentős hallgatói létszámnövekedést elkönyvelve erősítse a pozícióját a hazai alsófokú pedagógusképzési és agrárképzési területen működő intézmények sorában.

Ezt a célt a képzési portfólió jelentős mértékű bővítésével, a képzési kínálat nemzetköziesítésével, a pedagógusképzési, művészetközvetítési és művészeti szakok pécsi képzőhelyen való meghirdetésével, a tradicionális képzési területek megerősítésével, a kari tehetséggondozási munka eredményesebbé tételével, valamint egy, a Karhoz kötődő doktori iskola sikeres működésével kívántuk megvalósítani. A fentiek eredményeként a KPVK hallgatói létszáma jelentős mértékben növekedett az elmúlt időszakban. 2019 és 2023 között a Karunkon tanulmányokat végző hallgatók létszáma 613-ról 1051-re emelkedett, akik a szekszárdi központ mellett pécsi helyszínen is tanultak. Ezek az eredmények, valamint a Kar oktatói és hallgatói kiválósági mutatói a KPVK-t nem csupán a régió, de az ország legerősebb alsófokú pedagógusképzési intézményévé tették.

2.1.1. A kari képzési portfólió bővítése új alap- és mesterképzések, valamint felsőoktatási szakképzések alapításával és indításával

A kari képzési portfólió megújítása átgondolt stratégián alapuló, az egyetemi portfólióban átfedéseket nem eredményező, a tervezett képzések piaci igényeivel és a kari humán erőforrás adottságaival, akkreditációs erejével számoló menedzsmenti tevékenység eredményeként valósult meg. Ennek keretében számba kellett vennünk valamennyi, a

képzések alapításához szükséges kar- és egyetemközi kooperáció lehetőségét, valamint a pécsi képzőhely kínálta lehetőségeket is. A fentiek eredményeként az alábbi szakok alapítására és indítására került sor 2018 és 2023 között:

- **gyermek kultúra MA szak,**
- **szociálpedagógia MA szak,**
- **gyógypedagógia BA szak,**
- **vidékfejlesztési agrármérnök BSc szak;**
- **mezőgazdasági felsőoktatási szakképzési szak;**
- **gyártásszervező felsőoktatási szakképzési szak.**

Az új szakok alapítása és indítása, valamint a képzések magas színvonalának fenntartása olyan humán erőforrás-fejlesztési koncepciót igényelt, amely egyaránt kitért a Karon már alkalmazásban lévő oktatók szakmai előmenetelének, sikeres minősítésszerzésének és az ezzel összefüggésben megvalósított eredményes utánpótlás-nevelésnek a feltételeire, valamint új, tudományos minősítéssel rendelkező, hazai és nemzetközi szinten elismert kollégák alkalmazására.

E megfontolások jegyében jelentős humán erőforrás-fejlesztésre is sor került 2018-2023 között, amelynek eredményeként több, tudományos fokozattal és kiemelkedő szakmai tapasztalatokkal rendelkező kollégával gyarapodott a régi és új szakokon oktató kollégák köre. A cél, hogy az elkövetkező időszakban tovább növekedjen azoknak a tudományos fokozattal rendelkező, kiemelkedő kutatói teljesítménnyel bíró, idegen nyelven is előadni képes kollégáknak a száma, akikre építhetünk a jelenlegi oktatási kínálat magas szintű oktatásában, mind az új szakok akkreditációs anyagának kidolgozásakor, mind a kari doktori iskolával kapcsolatos újabb terveink megvalósításakor.

A képzési portfólió bővítését, a Kar térségi, regionális pozícióit a fentiek mellett jelentős mértékben erősítették azok, a különböző szakmai szervezetekkel, önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások, amelyek új, a munkaerőpiaci igényekre hangolt oktatási, tehetséggondozási projekteket alapoztak meg, és egyúttal hozzájárultak a Kar saját bevételeinek növeléséhez, a meglévő képzési kínálat népszerűsítéséhez is.

A Kar e folyamatokban folyamatosan együttműködik a szekszárdi Illyés Gyula Gyakorló Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvodával. Ez az együttműködés nem csupán a képzésekhez kapcsolódó hallgatói gyakorlatok szempontjából fontos, hanem a közös gondolkodást, a stratégiai irányok egyeztetését és különböző projektek megvalósítását is lehetővé teszi. A pécsi alsófokú pedagógusképzés hallgatói létszámának növekedése indokolja, hogy hasonlóan szoros szakmai kapcsolat alakuljon ki a Pécssett működő gyakorló intézménnyel is.

2.1.2. A kari képzési kínálat nemzetköziesítése

A Karon tanuló külföldi hallgatók számának növelése fontos stratégiai cél. Annak ellenére, hogy az alsófokú pedagógusképzés iránt elsősorban hazai érdeklődés mutatkozik, 2019-ben elindult az angol nyelvű **Pre-School Teacher** alapszak. A következő években további nemzetköziesítési lehetőségeket biztosítanak az idegen nyelven meghirdetett, speciális

pedagógiai területekre fókuszáló továbbképzési programok, valamint a magyar és idegen nyelven is kiejánlott mikrokreditek, mikrotanúsítványok is.

A kari nemzetköziesítési program egyik fontos irányát jelentette az elmúlt években a KPVK-n működő **Filozófia Doktori Iskola** angol nyelvű kurzusainak indítása is. Ennek eredményeként az elmúlt években több olyan külföldi állampolgárságú (svájci, olasz, egyiptomi, kínai) hallgató kezdte meg tanulmányait a doktori iskolában, akiknek oktatói és kutatói munkájára építeni kíván a Kar nemzetköziesítési programja megvalósításakor.

A Kar hosszú idő óta tölt be fontos szerepet a régió német nyelvű nemzetiségi pedagógusképzésében.

A nemzetköziesítési stratégia sikerének alapvető feltétele, hogy minél több előadói szintű idegennyelv-tudással és nemzetközi felsőoktatási tapasztalattal rendelkező kollégát tudjunk bevonni képzési programjainkba. Fontos kari feladatnak tekintettük továbbá a PTE-n tanuló külföldi hallgatók beilleszkedését segítő kulturális érzékenyítő kurzusok folyamatos meghirdetését is.

2.1.3. Karhoz kötődő doktori iskola a kari képzési portfólióra épülő programokkal

A Kar oktatási és tudományos tevékenysége szempontjából egyaránt kiemelt feladatnak tekintettük egy, a Karunkhoz kötődő doktori iskola működési feltételeinek megteremtését. A doktori iskola ugyanis azon túl, hogy jelentős mértékben javítja a KPVK pozícióját a hazai felsőoktatási intézmények karainak rangsorában, valódi tudományos műhelyként, a tudományos utánpótlás-nevelés bázisaként hozzájárul a Karon zajló képzési, kutatási tevékenység színvonalának emelkedéséhez is.

Az elmúlt évek fontos eredménye ezen a téren, hogy a PTE **Filozófia Doktori Iskolájának** adminisztratív feladatait 2019-től a KPVK vette át. Ez pedig annyit jelent, hogy a Doktori Iskola a Karhoz rendelve működik: a doktori iskolával kapcsolatos adminisztratív ügyek intézése a Karon zajlik, a doktori iskola képzéseinek infrastrukturális és humán erőforrás feltételeit a Kar biztosítja. A Filozófia Doktori Iskola vezetője és tisztségviselői a KPVK-n alkalmazott professzorok és docensek, valamint a doktori iskolai oktatók, témakiírók többsége is a KPVK-n foglalkoztatott munkavállaló. A Filozófia Doktori Iskola programjai megfelelő módon építenek a Kar képzési kínálatához tartozó alap- és mesterképzések tartalmi elemeire, valamint több, a KPVK-n oktató kolléga kapott lehetőséget arra, hogy témakiíróként részt vegyen a Doktori Iskola munkájában. A KPVK oktatói utánpótlásának biztosítása szempontjából fontos tény emellett, hogy jelenleg több, a Karon oktató tanársegéd és óraadó végzi doktori iskolai tanulmányait a Doktori Iskola hallgatójaként.

A Filozófia Doktori Iskola 2019 óta jelentős eredményeket könyvelhetett el a KPVK által megteremtett optimális működési feltételeknek köszönhetően. A doktori iskola hallgatói létszáma folyamatosan nő, ezen belül is látványos növekedés érzékelhető a külföldi hallgatók száma terén. Számos sikeres tudományos rendezvény, konferencia köthető a Doktori Iskola tevékenységéhez, amely az elmúlt években rangos szakmai műhelyként hívta fel magára a

figyelmet. Tudományterületén belül országosan kiemelkedő eredményeket ért el például a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által koordinált **Kooperatív Doktori Programban**, amelynek keretében több hallgató nyert el ösztöndíjat.

2022-ben a KPVK a Filozófia Doktori Iskola szakmai bázisára építve a PTE KTK-val és a PTE ÁJK-val együttműködve pályázati projekttervet dolgozott ki a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által közétett *SKFM-2022 Stratégiai K+F Műhelyek* című felhívására a PTE Multidiszciplináris adattudományi és -elemző központ Smart University címmel. A Smart University projekt fókuszában az egyetemen elérhető, szélesen értelmezett oktatási adatvagyron célzott felhasználása áll, amely egyrészt elvezet az adatvezérelt működés alapjainak kialakításához, másrészt olyan új, innovatív hallgatói szolgáltatások bevezetéséhez, amelyek segítik az intézményt stratégiai céljainak elérésében, és hozzájárul az egyetem társadalmi, gazdasági környezetbe való beágyazódását segítő szakmai projektek megalapozásához.

2.1.4. A kari tehetséggondozási tevékenység, tudományos utánpótlás-nevelés feltételeinek javítása, programok a hallgatói lemorzsolódás csökkentésére

Az elmúlt időszak egyik legfontosabb feladatát jelentette a KPVK tehetséggondozási tevékenységének hatékonyabbá tétele, a tanórán kívüli, öntevékeny tudományos és művészeti tevékenység iránti hallgatói érdeklődés növelése. Ennek a célkitűzésnek a jegyében a kari tudományos diákköri munkát és a KPVK Illyés Gyula Szakkollégiumának keretében zajló tevékenységet kívántuk megerősíteni, szélesebb körűvé tenni az oktatói érdekltség növelésével és a kari tudományos tehetséggondozási programok megismertetését célzó belső kommunikáció intenzívebbé tételével (pl. orientációs napok, online tájékoztató anyagok, a diákköri munkát népszerűsítő kari programok, kiadványok).

A kari tudományos diákköri események, konferenciák, valamint a szakkollégium keretében meghirdetett előadások egyre több érdeklődött vonzottak a diáktudományos tevékenység területére, aminek eredményeként egyrészt nőtt a kari tudományos diákköri konferenciák és szakkollégiumi programok iránt érdeklődő hallgatók száma. A Kar felsőoktatási tehetséggondozásban vállalt szerepe elismeréseként az Országos Tudományos Diákköri Tanács döntése értelmében a **36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekcióját** 2023-ban a PTE KPVK rendezte szekszárdi campusán.

A diákköri és szakkollégiumi tevékenység keretében olyan tanár-diák együttműködésen alapuló szakmai műhelyeket kívántunk kialakítani, amelyek programjaikkal hozzájárulnak a hallgatói kutatói tevékenység népszerűsítéséhez. Ennek jegyében számos, a hallgatói kutatói teljesítmények eredményes disszeminációját szolgáló rendezvényt (konferenciát, workshopot) szerveztünk más intézmények és karok bevonásával. E programok megvalósítására pályázati (Nemzeti Tehetség Program) és partnerintézményi (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal támogatása) forrásokat egyaránt igénybe tudunk venni. Néhány, a Kar szervezésében megvalósult tehetséggondozási programok közül:

1. *Tudományos diákköri tehetségműhely programok* középiskolások bevonásával;
2. *Nemzetközi Tehetségfesztivál* a környezettudatos gondolkodás jegyében;
3. *Forgass a Földért!* Nemzetközi Filmmaraton a média és a környezettudatos gondolkodás iránt érdeklődő tehetséges fiatalok számára.

Fontosnak tartottuk, hogy minél több középiskolás számára kínáljunk bekapcsolódási lehetőséget az egyetemi tudományos diákköri munkába, és tegyük ilyen módon is vonzóvá e korosztály számára Karunk képzési kínálatát. E törekvés jegyében kötött együttműködési megállapodást a Kar a szekszárdi Garay János Gimnáziummal, a PTE Gyakorló Gimnáziumával és az Egyed Antal Tolna Megyei Honismereti Egyesülettel 2019-ben a tehetséggondozási feladatok összehangolásáról és egy új, regionális tehetségműhely létrehozásáról.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a művészetközvetítési képzési területen (környezetkultúra szak) tanuló tehetségek támogatására is egy új egyetemi művészeti kiállítóhely, az **Universitas Galéria** megalapításával, valamint egy, a Dargay Lajos Művészeti Alapítvánnyal, valamint a kalocsai Viski Károly Múzeummal kötött együttműködési megállapodás keretében létrehozott és működtetett művészeti alkotótáborral.

A kari tehetséggondozás és a hallgatói lemorzsolódás csökkentését egyszerre szolgálták azok a kari kezdeményezések, amelyek célja az eredményes tanulás és életvezetés alapjait jelentő módszerek, kompetenciák hatékony elsajátítása volt. Ezek közül kiemelkedik a KPVK-n 2019 óta működő **KarrierPont** kínálta képzési, készségfejlesztési programok köre. A Karrier Pont célja, hogy segítséget nyújtson a Kar hallgatóinak és frissdiplomásainak a karriertervezésben és elősegítse a munkaerőpiacon történő sikerességüket. A kompetenciafejlesztéssel célunk, hogy a hallgatók saját magukkal és a céljaikkal tisztában lévő és azért tenni képes személylé váljanak; tudatos tervezés, célkitűzés, döntéshozatal és lehetőséglátás területeire koncentrálva, azokat fejlesztve. A KarrierPont egyre népszerűbb programjai mellett a kiváló kollégák munkájára épülő mentortanári szolgáltatás kínált még támpontokat a hallgatóknak mindennapi tanulási és életvezetési problémáik megoldásában.

2.1.5. Az oktatási infrastruktúra fejlesztése

A fentiekben ismertetett képzési, tehetséggondozási projektek megvalósításának alapvető feltétele egy, a XXI. század követelményeinek megfelelő oktatási infrastruktúra megteremtése. Ennek egyik legfontosabb eleme az oktatástechnikai, informatikai eszközök korszerűsítése volt, amit a pályázati lehetőségek kiaknázásával, külső források bevonásával valósítottunk meg az elmúlt időszakban. Az informatikai eszközbeszerzések (laptopok, PC-k, LED kijelzők, projektorok stb.) és wifi fejlesztés révén a KPVK megfelelő tanítási és tanulási környezetet és tudásbázist biztosított az oktatók és hallgatók számára.

Az agrárképzés hatékonyságát és az egyetem szolgáltatójellegét erősítő projektként indítottuk el a kari üzleti tervben biztosított előirányzat terhére az **analitikai laboratórium** fejlesztését. A borászati analitikai labor mellett kialakítandó új labor a térség meghatározó gazdasági ágazatának tekinthető bortermelés mellett egyéb zöldségek és gyümölcsök, valamint az ezekből az alapanyagokból előállított termékek érzékszervi vizsgálata mellett

alkalmas a másodlagos növényi anyagok egészségre gyakorolt pozitív hatásainak vizsgálatára is. Az előzetes felmérések alapján Tolna megyében több szőlő, bor, gyümölcs, gyümölcsle, illetve zöldség termelő és feldolgozó érdeklődik a tervezett labor iránt, amely képzési és kutatási funkcióján túl a Kar szolgáltató szerepét is jelentős mértékben erősíti a jövőben.

Az analitikai laboratórium kialakítása részét képezi annak az átfogó fejlesztési csomagnak, amelyet a Kar 2021-ben dolgozott ki az egyetemi Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) program részeként, és amelynek olyan elemei vannak, mint az IQ Ipari Együtműködési Központ létesítményi feltételeinek kialakítása, a KPVK szekszárdi campusa II. emeletének teljes körű felújítása, a KPVK gyógypedagógiai laboratórium létrehozása és a PTE IGY Gyakorlóiskola, AMI és Gyakorlóóvoda létesítményeinek infrastrukturális fejlesztése.

Fontos, a Kar képzési, tudományos és szolgáltatói tevékenységét egyaránt szolgáló beruházásként valósult meg a Paks II program keretében a **munkaszimulációs laboratórium** létrehozása a KPVK szekszárdi campusán a pályaorientációval, humán erőforrás-fejlesztéssel kapcsolatos interdiszciplináris kutatások infrastrukturális feltételeinek megteremtése céljából. A létesítmény működtetésének finansziális feltételeit a Paks II program keretében, valamint a laboratórium pályaorientációs szolgáltatói tevékenysége révén kívánja a Kar megteremteni.

A fentiek mellett kisebb karbantartási, beruházási projekteket valósítottunk meg a Kar szekszárdi campusán (teljes körű tetőfelújítás a főépületben, uszodai felújítások, az Universitas Galéria kiállítóhelyének kialakítása), és előkészítettük a pécsi képzőhelyen található tanári, tanulmányi hivatali iroda felújítását célzó beruházást is, ami a rektori infrastrukturális keret terhére nyújtott támogatásból 2022 novemberében zárul le. Ugyancsak a pécsi campuson a kari üzleti tervben szereplő előirányzatok terhére 2022-ben sor kerül az oktatástechnológiai eszközállomány megújítására is.

A Modern Városok Program (MVP) keretében kezdődött el a Kar kollégiumának felújítása is, amit kisebb felújítási, karbantartási munkákkal kívánunk folytatni a következő időszakban. Az így kialakítandó, korábbiaknál jobb kollégiumi feltételek nem csupán a Kar hallgatóinak jelentenek jobb elhelyezési lehetőségeket: a kollégium szabad férőhelyeivel a város számára is újabb szállás-kapacitások keletkeznek, ami a – Szekszárdról egyébként hiányzó – ifjúsági szálláshelyek iránti igényeket elégítheti ki a városban.

2.2. Tudományos és innovációs tevékenység

Ahhoz, hogy a KPVK a hazai karok rangsorában javítani tudjon jelenlegi pozícióján, a képzési portfólió megújítása és bővítése mellett elengedhetetlenül szükség volt a Kar tudományos és innovációs tevékenységének fejlesztésére is. Emellett támogattuk a Kar képzési profiljához megfelelően illeszkedő szakmai műhelyek, kutatási projektek megvalósítását is. Információkkal és a hazai, nemzetközi kapcsolatrendszer mozgósításával segítettük a Karon dolgozó oktatókat publikációs tevékenységük eredményesebbé tételében és az aktívabb konferencia-részvétel feltételeinek megteremtésében.

2.2.1. Kutatócsoportok, kutatóközpontok és kutatási irányok a KPVK-n

A fenti célok megvalósításának alapvető feltételét jelentette, hogy a KPVK-hoz kötődő kari, egyetemközi, nemzetközi kutatócsoportok magas színvonalú tudományos munkára inspiráló szakmai közösségekként működjenek. Fenntartásukat és számuk gyarapítását ezért stratégiai érdeknek tekintettük. Egyrészt kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a Kultúra- és Társadalomtudományi Intézet keretein belül működő Tárkány Szűcs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport, az Illyés Gyula Pedagógusképző Intézethez tartozó Gyermek kultúra Kutatócsoport, Gyermekirodalom és Gyermekkönyv-kultúra Kutatócsoport és az Tipikus és Atipikus Gyermeknyelv Fejlődési Kutatócsoport, valamint a Vidékfejlesztési Intézet által koordinált Terület- és Településfejlesztési Kutatócsoport egyaránt optimális körülmények között végezze munkáját.

Másrészt a képzési portfólió gazdagodásával, a Filozófia Doktori Iskola kari megjelenéséhez köthető, új kutatási irányok megjelenésével, valamint az intézményi kapcsolatrendszer folyamatos bővülésével indokoltá vált új kutatócsoportok kialakítása is (Alkalmazott Ontológiai Kutatócsoport, Dargay Lajos Művészeti Kutatócsoport, Információ- és Kommunikációtudományi Kutatócsoport, Interdiszciplináris Kultúra- és Művészetelméleti Kutatócsoport, Környezetfilozófiai, Bioetikai és Zöldfilozófiai Kutatócsoport, Kultúra-Identitás-Történelem Kutatócsoport, Személyiség, Megismerés, Kommunikáció Kutatócsoport, Munkatudományi és Foglalkoztatás-egészségügyi Kutatócsoport).

Jelenleg tehát **12 kutatócsoport** működik a Karon, ami egy megélnékülő tudományos tevékenység egyértelmű jele, és ami kiváló lehetőséget kínál arra, hogy az oktatók és hallgatók megtalálják tudományos tevékenységükhöz leginkább közelálló tematikai és szervezeti kereteket. E kutatócsoportok mellett négy kutatóközpont is működik a Karon.

A **Dienes Zoltán Pedagógus-továbbképzési és Gyermek kultúra Módszertani Kutatóközpont** létrehozásával egy olyan szellemi központ alapjait tudtuk megteremteni, amely segíti a pályán munkálkodó, illetve arra készülő pedagógusokat és a kultúra szakembereit abban, hogy Dienes Zoltán írásait/eszközeit is felhasználva és továbbfejlesztve, minél jobban hozzá tudjanak járulni a gyerekek problémamegoldó képességének, tanulóképességének, kreativitásának, önállóságának fejlesztésére, kulturális életének gazdagítására. A Kutatóközpont kiemelt feladata a Dienes-életmű, az élményközpontú matematikaoktatás és az élménypedagógiai módszerek megismertetését és népszerűsítését szolgáló programok, továbbképzések, rendezvények, szakmai konferenciák szervezése és azokon való részvétel. A Kutatóközpont egyik legsikeresebb programja Dienes Zoltán matematikaoktatással kapcsolatos elveit megjelenítő társasjátékok megtervezése és elkészítése.

A **PTE KPVK IQ Ipari Együttműködési és Innovációs Kutatóközpont** létrehozásának célja egy, a regionális szereplők (önkormányzatok, vállalkozások, civil szervezetek) innovációs tevékenységét elősegítő nyílt, szellemi és technológiai műhely kialakítása. A Kutatóközpont megalapítása megfelelő módon kapcsolódott Szekszárd Modern Városok Program keretében megszülető szakképzési és ipari park fejlesztéséhez, a Pécsi

Tudományegyetem Modern Városok Program keretében megvalósuló szekszárdi helyszíni beszerzéseikhez, valamint a Paksi Atomerőmű Zrt., Paks II. Zrt. és a helyi vállalkozások fejlesztéséhez. A Kutatóközpont általános feladata a regionális innovációs folyamatok generálása, összehangolása, koordinálása, a technológiai innovációs hálózatok szervezése, valamint innovációs szolgáltatások nyújtása és ezek hatékonyan működő és működtethető rendszerbe történő integrálása.

A **PTE KPVK Vidékfejlesztési Kutatóközpont** néven egy olyan szervezetet hoztunk létre, amely együttműködő partnereivel, a régió települési önkormányzataival, a megyei önkormányzatokkal, a Herman Ottó Intézettel, civil szervezetekkel és kamarákkal kooperálva kutatási, tanácsadási, képzési programokkal, a jó gyakorlatok bemutatásával, gazdálkodói szakmai közösségek létrehozásával járul hozzá a térség vidékfejlesztési és fenntarthatósági céljainak megvalósításához.

A 2020-ban alapított **Kisebbségkutató Központ** olyan szakmai, tudományos műhelyként működik a Karon, amelynek alapvető feladata a hazai nemzetiségek és más entitások kulturális, szociológiai, pedagógiai, jogi, statisztikai, demográfiai, politológiai és egyéb problémákkal összefüggő viszonyainak tudományos vizsgálata, a tényleges helyzet megismerése és megismertetése a hallgatók, oktatók és külső szakemberek bevonásával. A Kisebbségkutató Központban zajló szakmai munka elsődleges célja a hazai kisebbségkutatás elmélete és empirikus módszerek alapján történő egyetemi szintű intézményesülése, a tudományos eredmények felszínre hozása, bemutatása és alkalmazása az oktatás, és a kutatás területein egyaránt. A Központ célja továbbá a hazai kisebbségek által létrehozott szakmai műhelyekkel, az MTA keretein belül működő Kisebbségkutató Intézettel és más külföldi kisebbségkutató intézményekkel és szervezetekkel való együttműködés. Fontos célkitűzés a hallgatók és oktatók bevonása a Kisebbségkutató Központ munkájába, hazai és nemzetközi konferenciákon való részvétel, tudományos igényű periodika létrehozása, oktatási és tudományos művek, segédanyagok létrehozása.

2.2.2. Az innovációs és szolgáltatási tevékenység összehangolása

A KPVK tudományos és innovációs tevékenységével kapcsolatos fontos kihívásnak bizonyult az elmúlt időszakban, hogy mennyire tudjuk a kari kutatási célkitűzéseinket összehangolni a régióban artikulálódó társadalmi, gazdasági, kulturális igényekkel, elvárásokkal. E kihívás jegyében arra törekedtünk, hogy a Kar oly módon váljon a régió életének integráns elemévé, hogy folyamatosan felméri és képzési, kutatási programjai megvalósításakor figyelembe is veszi az intézmények, vállalkozások, civil szervezetek által jelzett társadalmi, gazdasági, kulturális szükségleteket. Ilyen értelemben a kutatási, innovációs és szolgáltatási tevékenység eredményes összekapcsolása nem csupán a Kar saját bevételeit jelentős mértékben növelő lépésnek bizonyult, de hozzájárult a Kar társadalmi, gazdasági, kulturális beágyazódásának erősödéséhez is a régióban. Ennek alapját olyan szervezeti egységek létrehozása jelentette, amelyek kapcsolóelemekként működnek a Kar kutatási, képzési és szolgáltatási tevékenységét integráló partneri együttműködések kialakításában.

2.2.3. A disszeminációs és pályázati lehetőségek hatékony kihasználása a tudományos kutatás terén, új kari tudományos folyóiratok (*Kultúratudományi Szemle, Acta Cultura et Paedagogicae*)

A kari tudományos tevékenység fejlesztésének kulcseleme azoknak a szervezeti feltételeknek a megteremtése, amelyek egyrészt hozzájárulhatnak a kutatási eredmények kommunikációjának, disszeminációjának eredményesebbé tételéhez, másrészt segíthetik a Kar munkatársait abban, hogy az eddigieknél sikeresebben aknázhassák ki az egyéni és kollektív tudományos munkájuk során adódó pályázati lehetőségeket.

Ezen a téren jelentett fontos lépést egy olyan kari pályázati és innovációs munkacsoport kialakítása, amelynek elsődleges feladata, hogy a Kar működése és fejlesztési céljainak megvalósítása szempontjából releváns pályázati lehetőségeket felkutassa, az aktuális pályázati lehetőségekről a Kar valamennyi oktatóját tájékoztassa, a pályázati információkat a Kar oktatói és hallgatói által egyaránt elérhető adatbázisban rendezze el, ellássa a kari pályázatokkal kapcsolatos operatív tevékenységek koordinációját, és segítséget nyújtson a Kar szervezeti egységeinek és a szervezeti egységek munkatársainak a pályázatok elkészítésében. A munkacsoport feladata emellett az is, hogy folyamatos tájékoztatás nyújtson a Kar munkatársainak az aktuális szakmai, tudományos pályázatokról, konferenciákról és publikációs lehetőségekről. A munkacsoport az aktuális pályázati információkról, szakmai programokról, konferenciákról, publikációs lehetőségekről körlevelek formájában és a kari honlapon tájékoztatná a Kar munkatársait.

A kari tudományos tevékenység fejlesztése szempontjából lényeges feladat a Karhoz kötődő disszeminációs lehetőségek számának növelése is. Ebből a szempontból elsődleges célnak tekintettük egy kari tudományos folyóirat alapítását, ami egyrészt erősítené a Kar tudományos közéletben betöltött szerepét, másrészt hozzájárul egy kari tudományos műhely kialakulásához. *Kultúratudományi Szemle* címmel egy olyan negyedévente megjelenő, online és nyomtatásos formában egyaránt elérhető tudományos folyóiratot alapítottunk, amely 2019 óta kultúratudományi, pedagógiai, filozófiai, művelődés- és eszmetörténeti témájú cikkek, tanulmányok, vitaanyagok és könyvismertetések megjelentetésével kínál szakmai fórumot az egyetemes és magyar kultúra történetével, helyzetével, jövőjével, a napjainkat jellemző kulturális értékváltásokkal és a kortárs pedagógiai irányzatokkal foglalkozó kutatók számára.

Az elmúlt években az országos szakmai elismertséget szerző folyóirat egyúttal egy új, nyitott szellemiségű, tudományos műhely alapjává is vált teret adva a kultúrával kapcsolatos különböző irányú megközelítéseknek. A negyedévente megjelenő periodika magyar és idegen nyelvű publikációk közzétételével kíván rávilágítani a kultúratudomány sokszínűségére, a hazai és nemzetközi kutatási trendek sajátosságaira, a hazai és nemzetközi tudományos műhelyek eredményeire, a kultúrával kapcsolatos interdiszciplináris kutatások főbb irányaira.

A tudományos műhelyteremtés volt az elsődleges cél a KPVK új angol nyelvű periodikájának alapításakor is. Az *Acta Szekszardiensium* alapjain megszülető *Acta Cultura et Paedagogicae* olyan évente megjelenő tudományos folyóirat, amely a kultúratudomány, pedagógia, filozófia területén kínál értékes nemzetközi publikációkat az érdeklődők számára. Az online és nyomtatásos formában egyaránt megjelenő tudományos folyóiratban a kari

kollégák idegen nyelvű publikáció mellett más egyetemek, kutatóintézetek munkatársai által jegyzett tanulmányok is helyet kapnak. A jövőben biztosítani kívánjuk a feltételét annak, hogy ez a Kar tudományos műhelyeit reprezentáló periodika változatlan minőségi mutatókkal minél szélesebb közönség számára váljon elérhetővé.

A tudományos eredmények disszeminációja szempontjából fontos előrelépést jelentett az elmúlt időszakban a Kar által szervezett nemzetközi és hazai konferenciák számának növekedése. A rendelkezésre álló pályázati források eddigieknél hatékonyabb bevonásával arra kell törekednünk, hogy a kari kutatócsoportok és kutatóközpontok minél több szakmai rendezvény keretében fogadhassák a témakör külföldi és magyar kutatóit, és váljanak ezáltal az adott kutatási terület megkerülhetetlen szakmai bázisaivá.

A kari tudományos rendezvények, egyéni és kollektív kutatói teljesítmények támogatására önálló előirányzatot építettünk be a kari költségvetésbe, illetve a kari üzleti tervbe. Alapvető célkitűzésünk ugyanis, hogy az eddigieknél jelentősebb pénzügyi támogatást adjunk az egyéni és kollektív kutatási, disszeminációs projektek megvalósításához, a Karhoz köthető tudományos életpályák kiteljesedéséhez.

2.2.4. Harmadik misszió

A KPVK „harmadik missziós” tevékenysége jegyében megvalósuló felnőttképzési, tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő tevékenységét számos fontos megállapodással erősítettük meg az elmúlt időszakban. Ezek az együttműködési megállapodások jelentős mértékben hozzájárultak a Kar önkormányzati, intézményi, civil szervezeti partneri körének bővítéséhez, valamint a megállapodások alapján szervezett képzési programok, rendezvények, projektek lebonyolításához.

A fenti célok megvalósításában a 2018 és 2023 közötti időszakban fontos szerepet töltött be a KPVK keretein belül működő Belső Képzési Központ, amely elsődlegesen egyetemi kollégák számára szervezett rendszeres tanfolyamokat és továbbképzéseket. A központ jövőbeli szerepének megtalálása kiemelt célként fogalmazódik meg.

E tevékenységek jelentős szerepet játszanak abban, hogy a Kar a térség valódi képzési, továbbképzési, kulturális, tudományos centrumává válhatott, olyan szakmai műhellyé, amelynek keretein belül elméletileg megalapozott, ugyanakkor gyakorlatorientált tudáshoz jutnak a hallgatóink és működési területünk gazdasági, társadalmi szereplői. A Kar által támogatott programok és kezdeményezések, valamint a Karhoz, illetve a tágabb társadalmi környezethez kötődő kulturális szerepvállalás hozzájárul e kulturális örökségelemek megőrzéséhez, és a képzési programokba történő becsatornázáshoz.

Szintén a harmadik missziós tevékenységekhez kapcsolható a a környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés előtérbe kerülése az alsófokú pedagógusképzésben, amely elsősorban azért tekinthető fontosnak, mert minden bizonnyal a mai fiatal generációk lesznek azok a generációk, akiket az egyre inkább fokozódó gazdasági, társadalmi és környezeti kihívások jelenleginél sokkal nagyobb intenzitással fognak érinteni. Éppen ezért van jelentős szerepe azoknak a kezdeményezéseknek és nevelési programoknak, amelyek a fiatal generációk környezeti nevelését, érzékenyítését alapozzák meg.

3. Stratégiai célok a 2024-2030 közötti időszakra - Kapcsolódás a PTE stratégiai céljaihoz

A Kar a korábbi évek stratégiai prioritásai alapján elkötelezett az elmúlt években megkezdett, illetve megvalósított tevékenységek folytatása mellett. Ezek az irányok számos ponton már az eddigi működés során is megegyeztek azokkal az egyetemi stratégiai irányokkal, amely a 2024 és 2030 közötti időszakra jelöli ki a legfontosabb célokat a PTE és a szervezeti egységek számára. Ezek a kapcsolódások lehetővé teszik, hogy a Kar az eddigi munkát folytatva, valóban olyan reálisan megvalósítható és jövőorientált stratégiát hozzon létre, amely segíti a kar fejlődését és sikerét. Fontos megjegyezni, hogy a kari célokba Illyés Gyula Gyakorló Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda stratégiai irányai is beépülnek.

Az egyetem stratégiai célrendszerének megfelelően, a fenntarthatóság, az adattudomány, a regionális szerep, a nemzetköziesítés, a sikeresség és a módszertani megújítás prioritásait figyelembe véve, az oktatás és képzés, a K+F+I és a harmadik misszió dimenzióit szem előtt tartva, a jelen stratégia mellékletét képező, az egyetemi indikátortérkép a KPVK-ra vonatkozó cél és indokátorrendszerre vázolja fel a 2024-2030 közötti időszakra vonatkozó stratégiai irányokat és feladatokat.

3.1. Kari oktatási és tehetséggondozási célok

A kari fejlesztések fő irányát a 2024 és 2030 közötti időszakban az oktatási és tehetséggondozási tevékenység területén elért eredmények továbbbépítése és fejlesztése jelenti. Ennek keretében arra kell törekednünk, hogy a Kar folyamatosan bővülő képzési kínálatával, magas színvonalú, gyakorlatorientált képzéseivel továbbra is vonzó célpont maradjon mind a hazai, mind a külföldi hallgatók számára, és ezáltal további hallgatói létszámnövekedést elkönnyelve megtartsa és erősítse a pozícióját a hazai alsófokú pedagógusképzési és agrárképzési területen működő intézmények sorában. Ezt a célt a képzési portfólió további bővítésével, a képzési kínálat nemzetköziesítési lehetőségeinek feltárásával, a képzőhelyi kapacitások maximális kihasználásával, a tradicionális képzési területek megerősítésével, a kari tehetséggondozási munka eredményesebbé tételével, valamint egy, a hallgatói lemorzsolódás csökkentését és a mintatanterv szerinti kreditmennyiséget, vagy azt meghaladó kreditszámot teljesítő hallgatók számarányának növelését célzó kari stratégia megvalósításával kívánjuk elérni. A stratégiai cél eléréséhez azonban a jelentősen megnövekedett hallgatói létszám miatt folyamatosan szükség van az infrastrukturális feltételek biztosítására, valamint a képzések magas színvonalú folytatásához szükséges humán erőforrás megtartására, fejlesztésére és bővítésére az oktatási és adminisztratív területen egyaránt.

3.2. Kari tudományos és innovációs célok

Ahhoz, hogy a KPVK a hazai karok rangsorában tovább javítsa pozícióját, a képzési portfólió megújítása és bővítése mellett elengedhetetlenül szükség van a Kar tudományos és innovációs tevékenységének további fejlesztésére is. A magas színvonalú oktatói munka feltétele a hazai és nemzetközi szinten egyaránt elismert tudományos tevékenység, ami a Kar vezető oktatói esetében alapvető elvárás. Ezért a nemzetközi kapcsolatrendszer és a rendelkezésre álló pályázati lehetőségek kiaknázásával az elkövetkező időszakban is meg kell teremtenünk a feltételeit annak, hogy a KPVK minél több oktatója vegyen részt hazai és nemzetközi kutatási projekteken, és legyen aktív résztvevője a tudományos közéletnek.

Kari költségvetési támogatásokkal, az ideális kutatómunka feltételeinek biztosításával ösztönöznünk kell az oktatókat arra, hogy minél több kutatási pályázatban vállaljanak feladatot projektvezetőként, közreműködőként. Emellett továbbra is támogatni kell a Kar képzési profiljához megfelelően illeszkedő szakmai műhelyek, kutatási projektek megvalósítását. Információkkal és a hazai, nemzetközi kapcsolatrendszer mozgósításával segíteni kell a kollégákat a publikációs tevékenységük eredményesebbé tételében és az aktívabb konferencia-részvétel feltételeinek megteremtésében.

3.3 Harmadik misszió

Az elkövetkező időszakban szintén kiemelt stratégiai célnak tekintjük a KPVK pozíciójának további erősítését az egyetem harmadik missziós feladataival kapcsolatban. Ennek keretében a Karon megvalósuló felnőttképzési, tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő tevékenységeket folytatjuk, illetve olyan, a Kar saját bevételeit is erősítő tartalmi elemekkel kívánjuk kiegészíteni a 2024 és 2030 közötti időszakban, amelyek elsősorban a környezeti nevelés és fenntarthatóság, valamint a játépedagógia területén eredményeznek specifikus, a KPVK-t meghatározó tevékenységeket. A kari harmadik missziós tevékenységgel kapcsolatos fejlesztési elképzelések összhangban állnak a térségi területfejlesztési koncepciókkal, valamint a régió társadalmi, gazdasági szereplőinek elvárásaival.

A fenti stratégiai irányok és a kari indikátortérképen kijelölésre kerülő célok eléréséért és a stratégia-elemek megvalósításáért a Kar dékánja felel, melynek során együttműködik az egyetemmel, emellett támogatja az egyetemi stratégiához kapcsolódó egyéb dokumentumok megalkotását.

A Kar fő stratégiai irányainak összegzését szervesen kiegészíti az egyetem által a KPVK számára kijelölt cél és indikátorrendszer a 2024 és 2030 közötti időszakban. Ez a rendszer elsődlegesen a kari specifikumokkal összhangban határozza meg a stratégiai irányokat, de tartalmaz olyan elemeket is, amelyek elérésére a PTE stratégiai céljainak megvalósítása érdekében indokolt a szervezeti egységeknek törekedni az előttiünk álló időszakban. Ez utóbbi célok esetében a KPVK – az egyetemi elvárásokkal összhangban – lehetőségeihez mérten vállalja a megvalósítás érdekében szükséges lépések megtételét, azonban az összegyetemi célok elérése az egyetem szervezeti egységeinek közös feladata és felelőssége.

A Kar vezetése évente, az adott tanévet értékelve beszámol a Kari Tanácsnak a

stratégiában kijelölt célok és indikátorok teljesítéséről, amely alapján – az adott periódusra vonatkozó minőségcélokkal összhangban határozza meg a következő tanévre vonatkozó célokat és feladatokat.

A 2024 és 2030 közötti időszakra vonatkozó kari stratégiát a PTE KPVK Kari Tanácsa 2024. február 26-i ülésén fogadta el.